

Vraag nr. 41
van 16 oktober 1996
van de heer HERMAN SUYKERBUYK

Gemeentelijk kiesrecht Europese burgers – Belastingplicht

In zijn aanbeveling van 30 november 1994 heeft het Vlaams Parlement (toen nog Vlaamse Raad) gesteld dat het gemeentelijk kiesrecht voor onderdanen van de Europese Unie (EU) aan vijf voorwaarden zou moeten voldoen. Een van die voorwaarden is de belastingplicht in de gemeenten waar de EU-onderdanen hun stemrecht zouden uitoefenen.

Kent de minister-president het voorstel van de federale minister van Financiën om te komen tot zogenaamde "residenten van de Europese Unie" ? Dit voorstel zou kunnen inhouden dat daardoor de belastingplicht van de kandidaat-EU-stemmers zou vastliggen.

Rekening houdend met decretale initiatieven genomen in het Vlaams Parlement en met het feit dat ook de vertegenwoordigers van het Waals Gewest en de Duitstalige Gemeenschap deze belastingplicht wensen, moet overleg over deze kwestie – waarop ik aandrang – in een gunstige regeling resulteren.

Welke initiatieven heeft de minister-president reeds genomen in verband met het invoeren van de notie "resident van de Europese Unie" en de draagwijdte daarvan voor Vlaanderen, meer bepaald inzake de belastingplicht (naast vier andere voorwaarden), vooraleer het gemeentelijk stemrecht zal worden uitgebreid ?

Antwoord

Het Europees burgerschap, dat werd ingesteld door het Verdrag van Maastricht, omvat onder andere het principieel actief en passief kiesrecht voor alle EU-burgers.

De Europese richtlijn van 19 december 1994 tot instelling van dit actief en passief kiesrecht voor EU-burgers bij gemeenteraadsverkiezingen, geeft het kader waarbinnen dit kiesrecht in de verschillende lidstaten moet worden gerealiseerd.

De richtlijn gaat uit van een dubbel principe.

In de eerste plaats is er de niet-discriminatie tussen alle burgers van de EU : er kan bij het toekennen

van kiesrecht principieel geen onderscheid meer worden gemaakt op basis van nationaliteit.

Daarnaast is er de subsidiariteit : de richtlijn schetst het kader met de hoofdregels, de praktische omzetting dient door de lidstaten te gebeuren.

Over het totstandkomen van deze richtlijn is toen in het Vlaams Parlement een aantal keren gedebatteerd, en werden verschillende moties aangenomen.

Het Vlaams Parlement heeft daarbij aandacht gevraagd voor een aantal punten, waaraan de richtlijn ten dele tegemoetkomt of die kunnen worden opgenomen in de omzettingswetgeving op het interne Belgische vlak.

Zo is er gewezen op de noodzaak van het koppelen van het stemrecht aan een lokale belastingplicht om te vermijden dat personen die vrijgesteld zijn van fiscale verplichtingen op lokaal vlak, kunnen beslissen over de aanwending van dit belastinggeld.

Ik heb de bekommernissen van het Vlaams Parlement, dus ook die met betrekking tot de belastingplicht, steeds met aandrang verdedigd tegenover de federale regering.

Het is immers de federale regering die bevoegd is voor de noodzakelijke in de richtlijn voorziene omzettingswetgeving.

De federale regering heeft mij nog niet geïnformeerd hoe zij denkt het vraagstuk van de koppeling tussen belastingplicht en stemrecht op te lossen, en als dusdanig werd ik ook niet op de hoogte gebracht van een voorstel van de federale minister van Financiën om te komen tot zogenaamde "residenten van de Europese Unie".

Zoals reeds aangekondigd in het antwoord dat ik verstrekke naar aanleiding van een interpellatie door Vlaams volksvertegenwoordiger Van Vaerenbergh in de Commissie voor Staatshervorming en Algemene Zaken dd. 12 november 1996 inzake de gemeentelijke kiesrechten van burgers van de Europese Unie in de lidstaat van verblijf (*Handelingen nr. C15 van 12 november 1996, blz. 16-20 - red.*), ben ik zinnens de premier andermaal te contacteren om opnieuw aandacht te vragen voor dit dossier van het gemeentelijk stemrecht. Ik zal bij die gelegenheid uiteraard opnieuw wijzen op de problematiek van de belastingplicht.